

Михайло БАЛКО

2011 рік – знаковий і ювілейний у житті Преосвященного владика Юліана (Вороновського), котрий у ньому святкує 75-річчя з Дня народження та 25-ліття єпископських свячень. Із цієї нагоди стараннями упорядників та семінарійної спільноти було видано [книгу про життєвий шлях владика](#). Отож, пропонуємо Вам деякі важливі і цікаві факти його життя.

У сім'ї Івана і Ксенії Вороновських народилась на світ шоста дитина. Хлопчик був охрещений у місцевому храмі Архистратига Михаїла і отримав ім'я Юрій. Виховувався у християнському дусі, перейняв від батьків щиру побожність. Щонеділі і свята Вороновські усією сім'єю ходили у храм, а також на прощі до Олеської ікони Івана Хрестителя та Чудотворної ікони у селі Новий Милятин. Близький родич Юрія, Йосип, вступивши у монастир Студійського уставу, вплинув на його виховання та брата Василя.

Шкільні роки і монаше покликання

Упродовж шкільних років Юрій, щоб здобути потрібні знання, щодня пішки долав 14 кілометрів шляху. Разом зі шкільною молоддю чинив опір советизації бойкотуванням комсомолу. Завершивши навчання, Юрій виявив бажання здобути поліграфічну освіту, щоб сприяти випуску забороненої режимом релігійної літератури. Змалку плекав християнські чесноти та любов до науки, щоб послужити для добра свого народу. Великий вплив на Юрія мав дядько Януарій і старший брат Василь. У студентські роки зароджується глибокий потяг до монашого життя. Незважаючи на те, що часи були дуже нелегкими, Юрій відвідував підпільні богослужіння у приватних помешканнях. Там зустрічався з багатьма мужніми і самовідданими священиками. Це все допомогло йому відчутти у своєму серці Боже покликання. Юрій приймає монаший постриг у місті Львові з

рук отця Никанора Дейнеги. Попри всі труднощі, спокуси, приймає одні за одними обіти. Разом із братом, ієромонахом Василем, у невеличкій хаті в місті Львові, придбаній за кошти монастиря, відправляли підпільно Літургію. Також у цьому помешканні відбулись єпископські свячення архимандрита студитів Никанора Дейнеги владикою Василем Величковським.

Приготування до священства

Проживаючи у Львові, Юрій увесь свій вільний час присвячує підготовці до священства. Підготовка була нелегкою, бо виклади проходили у різних місцях. 1964 року монах Юрій отримав малу схиму та ім'я Юліан, яке взяв із поваги до одного дуже шанованого ним у монастирі брата, котрий носив це ім'я. У монастирі Юліянові Вороновському доручили допомагати братам старшого і похилого віку, що повернулися з ув'язнення і заслання з підірваним здоров'ям. Згодом матеріально підтримував підпільних священиків старшого покоління. Час від часу їздив у місто Каунас (Литва) для отримання літургійних намірень разом із грошовими пожертвами від литовських християн. З Божою допомогою і благословенням у Юліана ніколи не виникало труднощів у цій справі.

У 1968 році владика Василь Величковський упродовж однієї ночі в одному із львівських помешкань на Підзамче висвятив брата Юліана на диякона і священика. Згодом владика був ув'язнений. Нововисвячений ієромонах належав до підпільних священиків, котрий, у разі необхідності, міг би підмінити своїх співбратів, якщо б їх ув'язнили. Іноді отець Юліан служив людям поза Львовом – то в місті Тернополі, то в селі Зарваниці.

Священнича діяльність

У 70-ті роки становище УГКЦ було не з найкращих. Наростали репресії проти діячів церкви і національно-визвольного руху. Багатьох було ув'язнено, вислано за межі Радянського Союзу, відраховано з вузів багато віруючих і національно свідомих студентів. Вони для отця Юліана стали роками втрат, репресій і, водночас, досягнень. У цей нелегкий час померла матір о. Юліана, після чого він змінив місце проживання. Репресії і гоніння 70-их заторкнули обидвох братів: Юліана і Василя.

Якось о. Василя запросили у місто Жовкву, щоб він охрестив дитину. Під час Чину Хрещення його було схоплено і ув'язнено на 15 діб. Отця Юліана викликали у відділ міліції, де проводили допити упродовж восьми годин. Йому пропонували співпрацю з КДБ, від чого той відмовився і заявив, що на такі теми йому навіть неприємно спілкуватись. Внаслідок того довелося «за власним бажанням» звільнитися з посади старшого інженера. Деякий час працював постачальником на заводі бетонних виробів, потім влаштувався на посаду кочегара в котельні. Ця професія залишала багато вільного часу для священничого служіння. Отця Юліана систематично викликали в органи, допитували, залякували, обіцяли все, що завгодно, щоб тільки залучити до співпраці. Незважаючи на всі труднощі, в Україну з Литви успішно було доставлено понад 1000 літургійних антимінсів і 12000 невеликих за форматом катехизмів. Ієромонах Юліан, співпрацюючи з владикою Никанором, отримав благословення вручну переписувати український переклад Студійського Типіку авторства Андрея Шептицького.

Єпископська хіротонія

У 80-ті роки в підпільній Церкві відбулася зміна поколінь. Померли владика Никанор Дейнега, владика Іван Слизюк, глава УГКЦ – патріарх Йосип Сліпий. Натомість єпископські свячення прийняли Софрон Дмитерко, Павло Василик і Филимон Курчаба. Зміни відбулись і у спільноті монахів Студійського уставу. Ігуменом стає ієромонах Юліян Вороновський. Через великий тиск КДБ Володимир Стернюк, сподіваючись нової хвилі гонінь, щоб забезпечити безперервність єпископського проводу, позаяк міг бути заарештованим, хотів висвятити нових владик. Кандидатами на єпископів бачив ієромонаха Юліяна Вороновського і Михаїла Сабригу. Митрополит запросив до себе ієромонаха Юліяна і, представивши складне становище Церкви, висловив намір висвятити його на підпільного єпископа. Отець Юліян відповів, що не має необхідної для єпископського служіння богословської освіти. На що митрополит відповів, що має найцінніше – досвід підпільного служіння. Тоді отець Юліян широко визнав, що боїться репресій. Митрополит не здивувався цьому і сказав, що чисто по-людськи й він боїться, але Бог дбає про Церкву, про кожну людину, подбає й про ієромонаха Юліяна. Тоді Юліян звернувся до свого Архимандрита Юрія Макара, котрий, дізнавшись думку митрополита, твердо сказав, що у справах добра Церкви потрібно відкласти все особисте і йти служити. Опісля останні сумніви ієромонаха Юліана розвіялись. 30 вересня 1986 року, у день святих мучениць Віри, Надії, Любові та їхньої матері Софії, в умовах глибокої конспірації й присутності мінімуму свідків, відбулась Архиєрейська хіротонія нового владика Юліяна Вороновського. Митрополит суворо заборонив будь-які Архиєрейські священнодіяння без його благословення. Божі плани були іншими. Владика Юліян повинен був розпочати своє святительське служіння всупереч планам Митрополита майже відразу після хіротонії. Коли митрополит Стернюк у селі Зимна Вода, у приватному помешканні звершував єрейські свячення шістьох кандидатів, туди увірвались працівники КДБ. Митрополит уже встиг звершити дияконські свячення. Потрапивши під жорсткий (пильний) нагляд властей, він звернувся до нововисвячених єпископів, щоб вони довершили свячення. У селі Дора владика Юліян висвятив на священників двох кандидатів. З цього моменту розпочалося єпископське служіння владика Юліяна.

Відродження УГКЦ

З 1987 року починається відродження УГКЦ. Перші прилюдні богослужіння з нагоди 1000-ліття Хрещення Руси-України, попри великий спротив властей, таки вдалося провести. Відтепер існування цілої Церкви неможливо було ані заперечити, ані замовчати, хоч влада всіма можливими способами протидіяла УГКЦ. Митрополит Володимир Стернюк багато працював над виходом Церкви з підпілля. Владика Юліян Вороновський, дотримуючись послуху Митрополитові, свідомо не брав участі в прилюдних акціях, щоб у разі нової хвилі переслідувань зберегти Церкву у підпіллі. Коли ж помер Архимандрит монахів студійського уставу, на його місце був обраний владика Юліян.

Попри всі побоювання, після візиту Президента СРСР Горбачова до папи Римського

Івана Павла II з Москви приходив дозвіл на реєстрування греко-католицьких громад. Це означало визнання легального статусу УГКЦ. Внаслідок цього Митрополит приймає рішення про вихід з підпілля всього єпископату УГКЦ. Владика Юліан вперше легально співслужив архиєрейську Божественну Літургію у Преображенському храмі міста Львова на Різдво Христове 1990 року. З цього моменту розпочався новий, відмінний від підпільного етап архиєрейського служіння владика Юліана Вороновського. УГКЦ починає повертати свої храми. До цього процесу долучився і владика Юліан. Він служив під храмом архиєрейські Літургії у селі Зарваниця та в селищі Козьовій на Тернопільщині, пізніше – під храмом колишньої студійської обителі Івана Хрестителя у Шевченківському гаю в місті Львові і у поверненому греко-католиками кафедральному соборі святого Юрія. З'явилась перспектива щодо повернення в Україну Глави УГКЦ. Був скликаний Синод єпископів УГКЦ з України і поселень. Владика Юліан мав змогу вперше в житті особисто пізнати папу Івана Павла II, Патріарха Мирослава-Івана Любачівського, Митрополитів і єпископів з українських поселень. Серед вимог щодо повернення церковного майна особливо підкреслюється повернення приміщень Духовної семінарії та академії у місті Львові, позаяк гостро відчувалася нестача священників. Почали прибувати нові кандидати. Опіку однієї з таких груп митрополит Володимир доручив владичі Юліанові. Ця група діяла при храмі Пресвятої Трійці у місті Дрогобичі. У Львові на початку семінарією був Преображенський храм. Опісля почали шукати відповідне приміщення, яке могло б вмістити чотириста студентів. Наприкінці 1990 року студенти перебралися зі Львова у приміщення смт. Рудно. Ректором був призначений владика Филімон Курчаба. Через стан здоров'я з 1991 року Блаженніший Патріарх доручив очолити Львівську духовну семінарію владичі Юліанові, котрий позитивно проявив себе співпрацею з групою дрогобицьких студентів і висвятив понад 35 випускників цієї групи. Владика смиренно прийняв нове доручення. З цього часу почався найкращий і найрадісніший період його життя. Спершу виникали проблеми, коли на вимогу влади вимикалося опалення, електро-та водопостачання. Незважаючи на це, студенти залишилися жити «у спартанських умовах» у семінарії й надалі.

Коли Блаженніший Патріарх Мирослав Іван (Любачівський) повернувся у свій осідок у місто Львів, владика Юліан був серед тих, хто його зустрічав, а згодом супроводжував під час архиєрейської поїздки Західною Україною, а також в ознайомчій поїздки у Київ.

Владика Юліан брав участь у посвяченні каменя у місті Києві під будову Патріаршого собору, під будову храму у м. Вишгороді, особисто освятив новозбудований храм у селищі Жовтневе Миколаївської області, проводив богослужіння під стінами Софії Київської... Він мав бажання присвятити себе служінню на Східній Україні. Також підтримував греко-католиків міста Перемишля, приїжджав у Білорусію і служив там Божественну Літургію. Під час проголошення незалежності України, владика разом з усіма стояв у живому ланцюгу від Ужгорода до Києва. Він ніколи не відокремлював поняття Церкви і народу, був глибоко патріотичною особистістю.

1992 року в Україні відбувся перший Синод, метою якого було утворення нових єпархій відповідно до нових післявоєнних кордонів. Галицька митрополія складалася з Львівської, Івано-Франківської та Перемиської єпархій. Частина Перемиської єпархії опинилась по той бік українського кордону, тому Синод створив у межах України Самбірсько-Дрогобицьку єпархію. Глава Церкви доручив прийняти провід над нею владичі Юліану Вороновському, котрий виявив своє християнське і людське смирення,

прийнявши нове служіння як волю Божу.

З 1993 року владика стає адміністратором Самбірсько-Дрогобицької єпархії, спершу поєднуючи нове служіння з ректорством у семінарії. Свою активну працю у єпархії розпочав із знайомства зі священниками. Завдяки спонсорам, колишній готель у місті Трускавець перетворився у єпархіальне управління. Розпочав великий просвітницький проект створення єпархіального Катехитичного інституту, відкриття Дрогобицької духовної семінарії з метою виховання нового покоління священників у єдиній традиції. Поблагословив відкриття Дяківсько-регентського факультету. Єпархія почала активно розвиватися.

Духовний досвід владика – це поєднання монашого, священничого і єпископського служінь, а життєвий – поєднання природної доброти і щирості з роками переслідувань і гонінь. Своїм досвідом владика повсякчасно ділиться у своїх проповідях, посланнях. Незважаючи на переслідування і важкі часи підпілля, він зумів вистояти і зробити для сучасного становища нашої церкви чимало: zorganizувати єпархіальне управління, розбудувати семінарію.

Хотілось би, щоб владика ще багато років міг своїм лише словом управляти Самбірсько-Дрогобицькою єпархією. Щоб був і надалі наочним прикладом справжнього християнського, чеснотливого життя.

Опубліковано у: Михайло БАЛКО. Життєвий шлях Юліана Вороновського// СЛОВО № 2 (46) 2011, с.10-12